

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

27 Mart 2003 Perşembe

57 nci Birleşim

*2.- 2003 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu
(1/530) (S.Sayısı:76) (Devam)*

.....

5 inci maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçe kanununun bu maddesi, kanuna ekli cetvelleri gösteriyor. Bu cetvellerden B cetveli de 2003 yılında tahsil edilecek olan gelirler ile bunların tahmin edilen miktarlarını gösteriyor. Bu cetvelde yer alan gelirlerin, yüzde 85.6'sı vergi gelirlerinden oluşuyor, yüzde 10.3'ü vergi dışı gelirlerden ve yüzde 4.1'i de özel gelirler ve fonlardan oluşuyor.

Vergi yükü oranına dikkat edersek; 2003 yılında, bu rakamlara göre, genel bütçe vergi gelirlerinden oluşan, vergi yükü yüzde 24.2'dir. 2002 yılına göre artış var. 2002 yılı, 2 puanlık bir artış, yüzde 22'dir. 2,2 puanlık bir artış vardır. Ancak, 2002'nin özelliği, özellikle, vergi affı söylentisinin, taahhütlerinin, seçim öncesi çokça kullanılması nedeniyle vergi ödeme eğiliminin yavaşladığı, azaldığı bir yıldır. O yıla göre önemli bir artış; ancak, 2001 yılı vergi yükünü dikkate alırsak –ki, yüzde 22,5'tur- 2001'e göre biraz daha az bir artış; ama, her şartta önemli bir artış var.

Artışın iki temel nedeni var: Birincisi, 2003 yılının finansmanı için getirilen ek vergiler var. Hepiniz biliyorsunuz, yakında Genel Kurulun gündemine gelecek; ek Motorlu Taşıtlar Vergisi, ek Emlak Vergisi, kurum geçici vergi oranının artırılması, daha evvel yapılan Özel Tüketim Vergisi artışları gibi.

Artışın bir diğer nedeni de; daha önce Özel Tüketim Vergisi hâsılatından kurumlara ayrılan ve vergi geliri içerisinde gözükmeyen rakamların 2003'te vergi geliri içerisinde gözükmesinden kaynaklanmaktadır. Vergi yükü değerlendirmesini yaparken bu konunun

dikkatle üzerinde durulması gerekir. Yine, vergi barışı olarak isimlendirilen, vergi affından kaynaklanan gelir de bu rakamın içerisinde.

Bu vergi affıyla kaç lira, ne kadar lira gelir elde edilecektir, bu konuya ben de bir katkı yapmak istiyorum. Sabah hem Maliye Bakanlığı bütçesi üzerinde hem gelir bütçesi üzerinde görüşmeler yaparken, Sayın Maliye Bakanımızın, tahmin ediyorum, daha önemli bir işi vardı, burada kendilerini göremedik; ancak şahıs üzerine yapılan konuşmalarda, tahmin ediyorum, katıldılar ya da gelir bütçesinin bu durumu, bu adaletsiz yapısı Sayın Bakanın içine sinmemiş olacak ki, belki de o nedenle buraya gelemediler. Ama, daha sonra, vergi affından ne kadar gelir bekleniyor konusunda bir katkıda bulundu Sayın Bakan. Ben de, bilgim dahilinde, bildiğim kadarıyla katkıda bulunmak istiyorum.

2003 yılı vergi gelirleri rakamı içerisinde, 2,4 katrilyon liralık bir gelirin konulduğunu söylediler Sayın Bakan; “evet, 2,4 katrilyon konuldu ve bu rakam da tutuyor” diyorlar; gelen talepler, bugüne kadar 2 katrilyon lirayı aşmış -Sayın Bakanın basından okuduğumuz beyanı- eğer doğruysa, 2,2 katrilyon liraya ulaşmış durumda.

Birincisi, bu rakam, 2003 ve 2004 yıllarında tahsil edilecektir. Eğer, başvuru 2,2 katrilyon liraysa, tamamının ödeneceğini varsayarsak, üçte 2’si bu yıl ödenecektir; bu yılın payına düşecek olan da 1,5 katrilyondur. Bir kere, hükümetimizin, Genel Kurula doğru bilgi vermesi gerekir; doğru bilgi verilirse, biz, burada doğru şeyleri tartışırız, doğru şeyler üretiriz.

İkincisi, varsayalım ki, bu, 2,2 katrilyon veya 2,4 katrilyon -2,4 olmasından mutlu oluruz; daha az gerçekleşti diye, kesinlikle bundan memnun olmayız, üzülürüz; keşke, daha çok gerçekleşse- olsun. IMF’yle yapılan görüşmeler sonucunda bütçeye konulan rakamın, daha doğrusu faizdışı fazla hesabında esas alınan rakamın, 750 trilyon lira olduğunu, Sayın Bakan, çeşitli kereler ifade ettiler ve basından öğrendiğimiz kadarıyla, Sayın Bakan, IMF’nin bu hesapta yanlış olduğunu ifade ediyorlar.

Eğer, IMF yanıldıysa, ortada rakam var. 2,4 katrilyon liralık gelir geliyorsa, IMF’yle oturulur, konuşulur; siz, faizdışı fazla hesabında 750 trilyon lira almışsınız; biz, bunu, çok çok aşıyoruz; işte, hesap bu, başvurular bu denilerek IMF ikna edilir. Dolayısıyla, aradaki fark, ekvergiler olarak bu millete getirilmez. Ek Motorlu Taşıtlar Vergisinden ek Emlak Vergisinden vazgeçmenin zamanıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer, 2,4 katrilyon lira gelir geliyorsa vergi barışından -Sayın Bakan bunu ifade ediyorlar- biz de mutluyuz; 2,4 katrilyon geliyor... Madem öyle, IMF hesabı yanlıştır; ekvergilerden vazgeçelim, Genel Kurula gelince bunları kabul etmeyelim değerli arkadaşlar.

Tabii, hükümet, vergiyi tabana yaymayı, maalesef, bu şekilde algılıyor; bunu, gelir bütçesi üzerindeki konuşmamda ifade ettim. Sayın Bakan burada olmadıkları için, mutlaka, tutanaklardan incelemişlerdir. Esasen, incelemeyi gerektiren bir şey de yok; bunlar bilinmeyen şeyler değil. Maliyeci arkadaşlarımız, gelirci arkadaşlarımız bunları gayet yakinen bilirler; ama, vergiyi tabana yaymak, 20 000 000’a yakın Emlak Vergisi mükellefine ek Emlak Vergisi getirmek, 10 000 000’a yakın Motorlu Taşıtlar Vergisi mükellefine ek Motorlu Taşıtlar Vergisi getirmek değildir. Hükümetler tabii ki, olağanüstü durumlarda finansman ihtiyacı nedeniyle topluma gidebilirler, fedakârlık da isteyebilirler; bu, gayet doğaldır. Ancak, eğer, doğru politikalar uygulamıyorsanız, yanlış politikalar uygulamışsanız, bunun faturasını ek vergi olarak topluma yüklemeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Ben, B Cetvelinde bir konuya daha değinmek istiyorum: Hazine taşınmaz mallarının satışından elde edilecek gelirler. Burada 550 trilyon liralık bir gelir tahmini yapılmış ve önlemler paketinde de bunun 200 trilyon lirası, uygulanacak özel satış yöntemleri nedeniyle ilave gelir olarak buraya konulmuş durumda. Bir önceki yıl gerçekleşme rakamı 169 trilyon liradır. 2002 yılı bütçesine 250 trilyon liralık tahmin konulmuştur, gerçekleşme 169'dur; 2001'de 106 trilyondur, 2000'de 53 trilyondur. Hemen her hükümet sıkıştığında, kaynak arayışı içerisine girdiğinde, maalesef, bu alana yönelir. Bu alandan çok önemli beklentiler içerisine girer; ama, bu beklentiler, bu umut hiçbir zaman gerçeğe dönüşmez. Neden; çünkü, yaklaşım yanlıştır; doğru bir yaklaşım yoktur.

Şimdi, 550 trilyon üzerinde durmuyorum. 550 trilyon iyi bir satış politikasıyla, Meclis lojmanlarının satışından elde edilecek gelirler, sosyal tesislerin satışından elde edilecek gelirler -ki, hükümet öyle planlamış- elde edilebilir, buna ulaşılabilir iyi bir planlamayla. Benim üzerinde durduğum "2-B arazileri" olarak ifade edilen orman sınırı dışına çıkarılan arazilerin satışından elde edilen gelirdir. Bu, bu rakama göre bu bütçede gözüküyor. Çünkü, Orman Bakanımız bir konuşmasında bu şekilde yaklaşık 500 000 hektarlık bir alan olduğunu ifade ettiler ve 500 000 hektarlık alanın satışından 20 ila 25 milyar dolarlık gelir elde edileceğini söylediler. Bu yaklaşımı iki açıdan doğru bulmuyorum: Bir; Orman Bakanının görevi ormanları korumaktır. Orman özelliğini kaybetmiş olması nedeniyle orman sınırı dışına çıkarılmış olan bu arazilerin önemli bir bölümü tekrar kazanılabilecek durumdadır, ağaçlandırılabilir durumdadır. Ağaç yoktur, orman özelliğini kaybetmiştir, belki biraz işgale de uğramıştır; ama, tekrar orman yapılabilir. Orman Bakanının görevi, buradan satılacak arazilerden elde edilecek gelirle bütçenin dengesini kurmak değildir. Orman Bakanının görevi ormanları korumaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi; "bu konuda anayasa değişikliği yapacağız" diyor Orman Bakanımız. Sayın Başbakanımız da bir kez "sürpriz kaynak" olarak bir kavram telaffuz ettiler. Sürpriz kaynak içerisinde bu var mıdır bilemiyorum; ama, buradan önemli bir gelir bekleniyor.

Anayasa değişikliğiyle ortaya çıktı. Anayasanın 169 ve 170 inci maddelerinin değiştirilmesi planlanıyor. Değerli arkadaşlar, bu, "buyurun, orman alanlarını işgal edin" demektir, işgale davetiye çıkarmaktır. Gidin, İstanbul'daki 2-B arazilerine bakın; Pendik'te basın, Kurnaköy'de bakın, Paşaköy'de bakın, Beykoz'da bakın, Sarıyer'de bakın, yeni işgalleri göreceksiniz. Sayın Orman Bakanımız hükümetimiz bu işgalleri teşvik edici bir politikanın içerisine girmiştir maalesef.

Peki, ne yapılmalı? Bunların üzerinde yoğun yapılaşma olan yerler de var. Şunu ifade edeyim size: Bir muhalefet anlayışıyla, karşı çıkma anlayışıyla çözümü ortaya koymaksızın konuşma niyetinde değilim. Yoğun işgale uğramış olan yerler var; yıllar önce yerleşim merkezleri var; İstanbul'da semtler var, mahalleler var, ilçeler oluşmuş durumda, kamu binaları var bunların üzerinde. Ne yapılmalı? Eğer soruna, sadece af mantığıyla buraların mülkiyetini çözelim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konuşmanızı tamamlar mısınız Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ... bunların mülkiyetini işgalcilerine kazandırılma anlayışıyla yaklaşırız, yeni işgallere davetiye çıkarırız değerli arkadaşlar. Neden gecekonda oluyor, neden bu yapılaşma oluyor; bunun üzerinde durmak gerekir.

Kente göç var; kente göç konut talebini artırır. Konut talebi arsa demektir. Arsa üreteceksiniz. Arsa üretmiyorsanız, bu bir şekilde karşılanacaktır; gecekonda, imar mevzuatına aykırı yapıyla karşılanacaktır; yani, arazi var, Hazine arazisi var; bu, arsaya dönüşmediği için işgale uğruyor. Demek ki arsa üretim politikamız yanlış. Bunu gözden geçirmemiz lazım. Elinde arsa stoku olan kurumlarla plan otoritelerini buluşturmamız ve bu süreci hızlandırmamız gerekir.

İkincisi; finansman. Konutun finansmanı için banka sistemi kredi açabilecek durumda değil. Devletin, ipotek kredilerini geliştirip bu kredilerin ikincil piyasada alınıp satılmasını teşvik edici önlemler içerisinde olması gerekir. Bu finansman boyutunu da kazandırırız 2-B dediğimiz arazileri ancak böyle bir politikayla çözebiliriz. Aksi takdirde, maalesef, bir popülizme bu arazileri kurban etmiş oluruz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.